Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2002 tot instelling van de aanmoedigingspremies in de Vlaamse private social profitsector, wat betreft de opheffing van het stelsel van de aanmoedigingspremie in het kader van de landingsbanen en de gelijkschakeling van de bedragen van de aanmoedigingspremies in het kader van het zorgkrediet

- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het stelsel van de aanmoedigingspremie in het kader van de landingsbanen in de socialprofitsector wordt stopgezet vanaf 1 juli 2027.

De bedragen van de aanmoedigingspremies in de socialprofitsector worden gelijkgeschakeld met de bedragen die van toepassing zijn in de privésector vanaf 1 januari 2027.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het Vlaams regeerakkoord 2024-2029 bevat de volgende ambitie: “We evalueren de diverse arbeidsmarktmaatregelen en structuren en houden daarbij rekening met de noden van de arbeidsmarkt. Waar nodig worden ze hervormd of stopgezet, zoals een aantal projectsubsidies en premies.”

Beleidsveld: Werk
Strategische doelstelling: Talent aan het werk houden in dynamische loopbanen en een werkbare combinatie arbeid-privé

B. VORIGE BELISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:
- het taal- en wetgevingsadvies nr. 2026/354 van 8 oktober 2026 en nr. 2026/368 van 9 oktober 2026;
- de adviezen van de inspectie van financiën van 7 oktober 2026 (gelijkschakeling social profit) en 8 oktober 2026 (landingsbanen);
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, gekregen op 29 oktober 2026.

Repliek op de ingewonnen adviezen

Wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2026/354 van 8 oktober 2026 (gelijkschakeling van bedragen van de aanmoedigingspremies zorgkrediet).

In dit advies wordt opgemerkt dat moet worden nagegaan welke premiebedragen moeten worden vastgesteld. De bedragen in het ontwerp zouden niet overeenstemmen met de bedragen waarop de budgettaire raming in de nota is gebaseerd. De nota rekent voor niet-alleenstaanden met respectievelijk 251,01 euro, 167,34 euro, 83,67 euro en 41,84 euro, terwijl het ontwerp respectievelijk 159,18 euro, 106,12 euro, 53,06 euro en 26,53 euro vermeldt. Ook de verhoging voor alleenstaanden is niet afgestemd: uit de bedragen in de nota volgt een verhoging van 61,92 euro, terwijl het ontwerp een verhoging van 37 euro per maand bepaalt.

De bedragen die werden opgenomen in voorliggend ontwerp van besluit zijn diegene die in het besluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2002 houdende hervorming van het stelsel van de aanmoedigingspremies in de privésector vermeld staan. Dit betreffen de bedragen die toen van kracht waren, uiteraard zonder alle indexeringen sindsdien. De berekeningen waarnaar wordt verwezen gaan dan ook uit van de huidige bedragen, die meer bepaald geldig zijn na de overschrijding van de spilindex in januari 2025. Het zijn deze bedragen die de basis vormden voor de opmaak BO2027. Het is dan ook logisch dat we de vermelding van de bedragen in voorliggend ontwerp op dezelfde manier behouden, zodat in beide besluiten van de Vlaamse Regering dezelfde bedragen vermeld staan.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, verleende het begrotingsakkoord op voorwaarde dat de minderuitgaven als gevolg van de voorliggende wijzigingen aan de aanmoedigingspremies worden verwerkt in de begroting zoals voorzien in het akkoord bij de begrotingsopmaak 2027.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Landingsbanen

De aanmoedigingspremie landingsbaan in de socialprofitsector wordt afgeschaft. Dat is een bijkomende premie die een werknemer onder bepaalde voorwaarden kan aanvragen boven op de onderbrekingsuitkering van RVA bij opname van een tijdskrediet eindeloopbaan. Enkel de bijkomende premie wordt door deze beslissing afgeschaft. Het stelsel tijdskrediet eindeloopbaan zelf wordt door deze beslissing niet getroffen en kan nog aangevraagd worden.

De federale pensioenhervorming bevestigt de beleidskeuze om mensen langer aan het werk te houden. De betrokken aanmoedigingspremie ondersteunt die doelstelling niet. Onderzoek van Ugent en UCL (2016) toont aan dat werknemers met een landingsbaan niet langer actief blijven, maar vaker uitstromen zodra zij recht hebben op vervroegd pensioen. De premie verlengt de loopbaan dus niet, dat terwijl in de zorg een hoge nood is aan werknemers. Bij de zesde staatshervorming werd om dezelfde reden ook geen eindeloopbaanstelsel meer voorzien voor de overgenomen regeling van loopbaanonderbreking in de publieke sector.

Dit ontwerp heft de aanmoedigingspremie landingsbaan op vanaf 1 juli 2027. De aanmoedigingspremie is een aanvullende financiële tegemoetkoming boven op de RVA-uitkering bij tijdskrediet eindeloopbaan en raakt niet aan het recht om de arbeidsprestaties te verminderen of te onderbreken. Daarom voorzien we geen overgangsregeling en stoppen ook de lopende dossiers op 1 juli 2027. De maatregel blijft verenigbaar met het standstillbeginsel en het vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel, gelet op de beperkte impact op de bestaande rechtspositie van de betrokken werknemer en hun rechtmatige verwachtingen.

Gelijkschakeling social profit

De bedragen van de aanmoedigingspremies in het kader van het zorgkrediet in de socialprofitsector worden gelijkgeschakeld met de bedragen die van toepassing zijn in de privésector. Om een werkelijke gelijkschakeling te realiseren wordt de extra premie voor alleenstaanden in de privésector ook toegekend aan alleenstaanden in de socialprofit. De bedragen van de aanmoedigingspremies in het kader van opleiding en onderneming in moeilijkheden zijn reeds gelijk.

Een geharmoniseerd systeem verhoogt de transparantie en eenvoud, verlaagt de administratieve complexiteit en draagt bij tot een meer arbeidsmarktneutrale benadering. Met deze wijziging wordt ingezet op een transparanter en rechtvaardiger kader, waarbij gelijke situaties gelijk worden behandeld en beschikbare middelen doelgerichter kunnen worden ingezet.

Er wordt voorzien in een overgangsmaatregel, waarbij de oude bedragen van toepassing blijven voor de aanmoedigingspremies waarvoor de aanvraag werd ingediend vóór 1 januari 2027.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2002 tot instelling van de aanmoedigingspremies in de Vlaamse private sociale profitsector:

Artikel 1

Dit artikel heft de definitie van landingsbaan op. De definitie is niet langer relevant aangezien dit stelsel wordt opgeheven.

Artikel 2
De verwijzingen naar het opgeheven stelsel wordt geschrapt.

Artikel 3
Voor de aanmoedigingspremies in het kader van het zorgkrediet waarvan de aanvraag wordt ingediend vanaf 1 januari 2027, worden de bedragen gelijkgesteld met de bedragen die van toepassing zijn in de privésector. Dit omvat ook de toekenning van een extra premie voor alleenstaanden. Voor de aanmoedigingspremies waarvoor de aanvraag werd ingediend vóór 1 januari 2027 blijven de oude bedragen van toepassing.

Artikel 4
Dit artikel heft afdeling 3, dat de aanmoedigingspremie in het kader van de landingsbanen regelt, op. Om de maatregel stop te zetten worden de nog van kracht zijnde artikelen opgeheven.

Artikel 5
De verwijzing naar de stopgezette maatregel in artikel 21 wordt opgeheven.

Artikel 6
De verwijzing naar de aanmoedigingspremies in het kader van de landingsbanen in artikel 24 wordt opgeheven, aangezien deze maatregel wordt stopgezet.

Artikel 7
De verwijzing naar de aanmoedigingspremies in het kader van de landingsbanen in artikel 27, §3 , wordt opgeheven aangezien deze maatregel wordt stopgezet.

Artikel 8
De verwijzing naar de aanmoedigingspremies in het kader van de landingsbanen in artikel 27bis wordt opgeheven, aangezien deze maatregel wordt stopgezet.

Overgangsbepalingen

Artikel 9
Dit artikel bepaalt dat ook de uitbetaling van de aanmoedigingspremies in het kader van de landingsbanen in lopende dossiers wordt stopgezet vanaf 1 juli 2027. Er wordt geen overgangsregeling voorzien.

Slotbepalingen

Artikel 10
Het besluit treedt in werking op 1 juli 2027, met uitzondering van artikel 3, dat voorziet in de gelijkschakeling van de bedragen van de aanmoedigingspremie zorgkrediet in de socialprofit- en privésector. Artikel 3 treedt in werking op 1 januari 2027.

Deze data van inwerkingtreding zijn noodzakelijk om de vooropgestelde besparingsdoelstellingen te kunnen behalen vanaf 2027. De timing is daarentegen ook passend om de begunstigden tijdig te kunnen informeren over de aanpassing dan wel stopzetting van de maatregelen.

Artikel 11
De Vlaamse minister, bevoegd voor werk, is belast met de uitvoering van dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

1. Raming

1.1 Landingsbanen

De aanmoedigingspremie landingsbaan wordt stopgezet vanaf 1 juli 2027.

jaar	te betalen	voorziene budget	Vrijgekomen middelen
2027	€ 2.570.870	€ 5.405.000	€ 2.834.130
2028	€ -	€ 5.405.000	€ 5.405.000
2029	€ -	€ 5.405.000	€ 5.405.000

Er werd door de Inspecteur van Financiën een bijkomende vraag gesteld rond de geraamde aantallen van oktober, november en december 2026. Dit werd als volgt verduidelijkt:

Bij de kost van de lopende dossiers (deel 1 van de berekening) is geen rekening gehouden met dossiers die vervroegd worden stopgezet. Aangezien dit moeilijk mee te nemen is in een berekening op basis van de openstaande bedragen, werd dit meegenomen in deel 2 van de berekening. Door de dossiers toegekend in de laatste maanden van 2026 niet volledig mee te tellen in 2027 (oktober nog voor 5 maanden, november voor 4 maanden en december voor 3 maanden) wordt getracht rekening te houden met de minderuitgaven in het kader van vervroegde stopzettingen van de lopende dossiers. Aangezien daar geen constante in zit, betreft dit slechts een inschatting. Het komt neer op 42.590 euro minder, wat dan in 2027 op een totaal te betalen komt van 2.570.870 euro (in de plaats van 2.613.460 euro).

De Inspectie van Financiën verleende op 8 oktober 2026 een gunstig advies aan het voorstel.

1.2 Gelijkschakeling bedragen social profit

De bedragen zorgkrediet worden in de socialprofitsector op gelijke hoogte gebracht als in de privésector. Bij de aanvragen die worden ingediend vóór 1 januari 2027 blijft het oude bedrag van kracht.

Jaar	te betalen	voorziene budget	Vrijgekomen middelen
2027	€ 2.610.000	€ 5.119.000	€ 2.509.000
2028	€ 2.002.751	€ 5.119.000	€ 3.116.249
2029	€ 2.002.751	€ 5.119.000	€ 3.116.249

De Inspectie van Financiën verleende op 7 oktober 2026 een gunstig advies aan het voorstel.

B. ESR-TOETS

Landingsbanen

- Geen impact op budget 2026
- 2.834.130 euro vrije middelen in 2027
- 5.405.000 euro vrije middelen in de daaropvolgende jaren

Gelijkschakeling bedragen social profit

- Geen impact op budget 2026
- 2.509.000 euro vrije middelen in 2027
- 3.116.000 euro vrije middelen in de daaropvolgende jaren

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Landingsbanen

De stopzetting van de aanmoedigingspremie landingsbanen betekent dat vanaf 2028 0,3 VTE minder moet worden ingezet bij de verwerking van de dossiers aanmoedigingspremies. In 2027 gaat het om 0,1 VTE minder.

Gelijkschakeling bedragen social profit

Het voorstel heeft geen impact op het personeelsbestand.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Dit ontwerp van besluit zal voor advies worden voorgelegd aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2002 tot instelling van de aanmoedigingspremies in de Vlaamse private social profitsector, wat betreft de opheffing van het stelsel van de aanmoedigingspremie in het kader van de landingsbanen en de gelijkschakeling van de bedragen van de aanmoedigingspremies in het kader van het zorgkrediet.

2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de SERV in te winnen.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Zuhal DEMIR